

OSOBENOST POLJA NEPČANIH PLIKA

616.314-088.8

Ljiljana Tijanić, Miloš Tijanić

Medicinski fakultet u Nišu, Klinika za stomatologiju Niš

Izvod: Posmatrali smo broj, izraženost plika, pravac njihovog toka, oblik i veličinu polja na studijskim modelima 432 deteta iz Niša.

Isti broj plika, obostrano nađen je kod 56,48% i to najčešće u 4+4 kombinaciji (55,74%). Različit broj je bio kod 43,52%, sa dominacijom kombinacije 3+4 (78,72%). Plike u prva dva para su srednje izražene (74%) dok su jako u 23,15%. Ostale plike su najčešće slabo izražene (58,27%). Njihov pravac toka je uglavnom mezijalni (skoro 70%) kod svih parova plika ili u kombinaciji sa ravnim i ređe distalnim pravcem.

Oblik polja u 87% je talasast kod svih plika i talasast-račvast (29%). Veličina polja varira u oba pravca u transverzali od 8-15mm, najčešće 11 i 12mm (56,41%), u sagitali se kreće od 10-17mm i u 30% ima vrednost od 14mm.

Postoji velika individualna varijabilnost nepčanih plika, nema potpune identičnosti ni kod MZ blizanaca.

Ključne reči: nepčane plike, karakteristike

Uvod

Nepčane plike su najkarakterističniji deo nepčane šare, čija velika varijabilnost morfologije, broja i izražajnosti čini nepčanu šaru visoko individualnom. Još 1940. godine su Anfiero i Cesati utvrdili da se nepčana šara može upotrebiti za identifikaciju - ne postoje dve osobe sa potpuno identičnom šarom. Korkhaus (1940) je na blizanačkim parovima utvrdio da postoji genotipska povezanost nepčane šare, a Ritter to potvrdio.

Bikar i sar. (1967) su na osnovu ispitivanja MZ i DZ blizanačkih parova, zaključili da postoji značajan uticaj genetskih faktora u formiranju nepčane šare.

Retzius (1906) zastupa stav da je redukcija plika pratilac redukcije organa za žvakanje. Gorla (1911) iznosi interesantnu činjenicu da su plike kod kriminalaca i idiota, jače izražene u odnosu na normalne ljude.

Cilj

Nedostatak ovih ispitivanja na našoj populaciji bio je motiv da istražimo karakteristike nepčanih plika.

Materijal i metod

Analizirali smo 432 studijska modela ortodontskih pacijenata iz Niša. Ispitivanjem su obuhvaćeni sledeći parametri:

Broj plika

Izraženost: slabo, srednje i jako

Tok plika: pravac polaska i toka koji mogu biti: mezijalan (M), distalan (D) i ravan

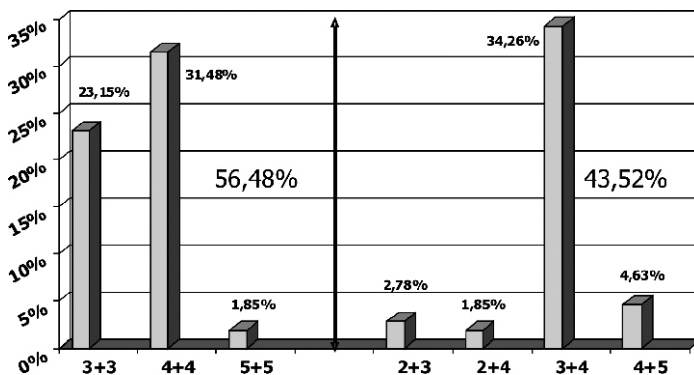
Oblik toka plika: talasast, račvast, diskontinuiran

Veličina polja: u transferzalnom i sagitalnom pravcu izražena u mm

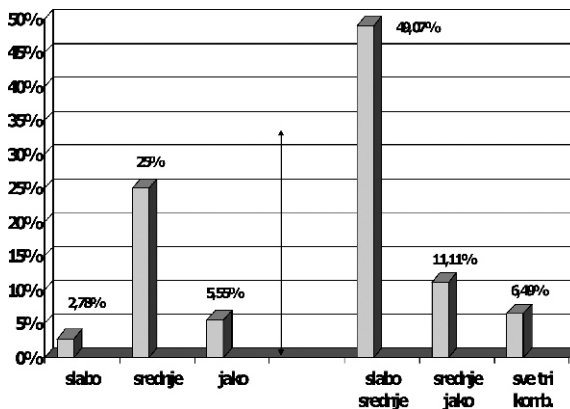
Sve analize su rađene na levoj i desnoj strani maksile, za sve parove plika

Rezultati i diskusija

Simetričan broj plika na levoj i desnoj strani maksile nađen je kod 56,48% pacijenata, dok je kod 43,52% njih postojala razlika u broju. Broj prisutnih plika se kretao u granicama od tri do pet plika. Najčešća kombinacija kod istog broja plika je 4+4 (31,48%) i 3+3 (23,15%), dok se kombinacija 5+5 javlja sporadično (1,85%). U asimetričnom broju, dominira kombinacija 3+4 (34,26%), ostale se nalaze u mnogo manje slučajeva (grafikon 1).

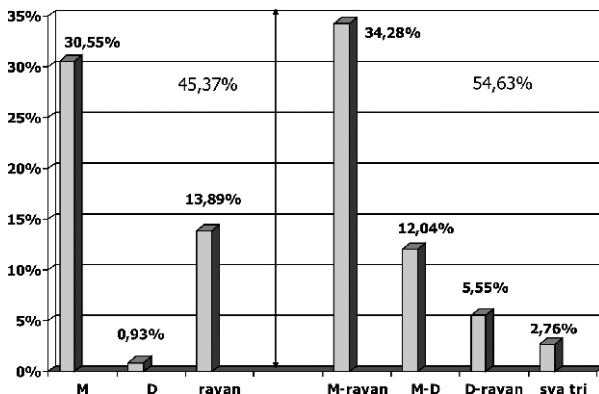
Grafikon 1. Broj plika na levoj i desnoj strani
Chart 1. Numbers of pliae on left and right side

Grafikon 2. Izraženost plika
Chart 2. Expression of pliae

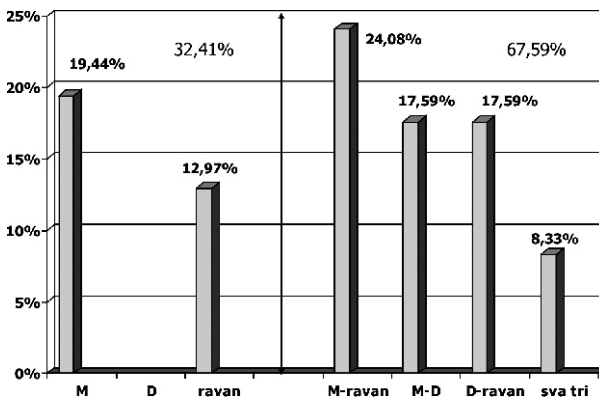
Svega trećina ispitanika ima istu izraženost svih plika (33,33%), dok u svim ostalim slučajevima postoji razlika u izraženosti prisutnih plika (66,67%). Srednja izraženost se susreće kod najvećeg broja ispitanika i to u različitim kombinacijama: kod svih plika (25%), u kombinaciji slabo-srednje (49%), srednje-jako (11,11%) i sve tri varijante (6,49%). Jako izražene plike su dosta retke (5,55%), dok je najređa varijanta, da su sve plike slabo izražene (2,78%) (grafikon 2).

Preko polovine ispitanika (54,63%) je imalo različit pravac polaska plika. Uglavnom je dominirao mezijalni pravac: kod svih plika u 30,55% ispitanika I u kombinaciji sa ravnim (34,28%) i distalnim pravcem (12%). Ravan pravac svih plika susreli smo u skoro 14% slučajeva, dok su ostali ređi (grafikon 3).

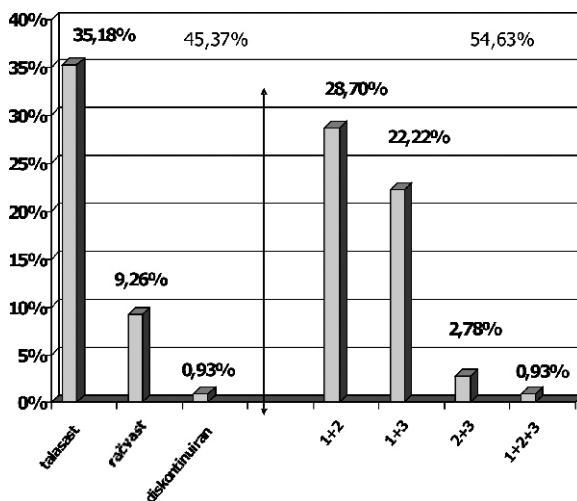
Grafikon 3. Pravac polaska plika
Chart 3. Starting direction of plicae

Tok plika je kod 67,59% ispitanika bio kombinacija različitih pravaca: najčešće mezijalni-ravan (24%), dok su mezijalni-distalan i distalan-ravan nađeni u istom procentu (17,59%). Mezijalni pravac svih plika je češći (19,44%) nego ravan (12,97%), dok distalni pravac nije nađen (grafikon 4).

Grafikon 4. Pravac toka plika
Chart 4. Direction of plicae spreading

Oblik toka plika je kod 54,63% ispitanika bio različit kod raznih parova. Najčešća kombinacija je talasast-račvast (28,7%) i talasast-diskontinuiran (22,22%). Talasast oblik toka plika i to svih parova, prisutan je kod 35,18% ispitanika, dok su ostali dosta ređi (grafikon 5).

Grafikon 5. Oblik toka plika
Chart 5. Shape of plicae

Veličina toka plika u transferzalnom pravcu se kratala u granicama od 8-15 mm. Najčešće je iznosila 11mm i 12mm (57,41%). U sagitalnom pravcu veličina polja je iznosila od 10-17 mm, najčešće je imala vrednost 12-14 mm i to kod 61,1% ispitanika (tabela 1).

Tabela 1. Veličina polja plika
Table 1. Size of plicae areas

Transferzala		Segitala	
8 mm	0.93 %	10 mm	7.41 %
9 mm	1.85 %	11 mm	4.63 %
10 mm	14.81 %	12 mm	18.52 %
11 mm	26.85 %	13 mm	12.96 %
12 mm	30.56 %	14 mm	29.62 %
13 mm	9.26 %	15 mm	14.82 %
14 mm	13.89 %	16 mm	7.41 %
15 mm	1.85 %	17 mm	4.63 %
57.41 %		61.10 %	

Zaključak

Kod ispitanika našeg uzorka, najčešće je viđena kombinacija od 4 plike, obos-trano ili jednostrano i dosta visok procenat asimetričnog broja plika.

Pri tome, one su uglavnom imale srednju izraženost svih plika i kod polovine ispitanika srednju kod prva dva para plika i slabu kod ostalih.

Njihov pravac polaska i toka je uglavnom mezijalni i ravan, a oblik talasast kod prva dva para i račvast i diskontinuiran kod ostalih.

Najmanje razlika L-D nalazimo kod prvog para plika u izraženosti, obliku i pravcu toka.

Najveća odstupanja imamo kod distalnijih parova, naročito u obliku polja (54%) i pravcu toka (do 60%), kao i broju (43%).

Razlika u veličini polja u sagitali je uočljivija (43%) u odnosu na transferzalu.

Potvrđena je visoka varijabilnost polja nepčanih plika skoro u svim njihovim osobenostima.

Literatura

Bikar I, Marković M, Tijanić Lj. Ispitivanje genetskih i negenetskih uticaja na nepčanu šaru. Stom Glas Srbije, 1967, 3: 188-196

Marković M. Uticaj genetskih faktora i okoline na razvitak organa za žvakanje u monozigotnih blizanaca, Beograd, 1961.

CHARACTERISTICS OF THE AREAS OF PALATAL PLICAE

Summary

We studied the number and expression of plicae, the direction of their spreading and the shape and size of their areas in the study models of 432 children from Niš.

The same numbers of plicae in both sides were registered in 56.48%, most often in the combination of 4+4 (55.74%). Different numbers appeared in 43.52%, where the combination of 3+4 dominated (78.72%). The plicae in the first two pairs were medium-expressed in 74% and highly expressed in 23.15%. Other plicae were generally poorly expressed (58.27%). The direction of their position was mainly mesial (almost 70%) for all the pairs of plicae, or it was combined with the straight or, rarely, distal directions.

The areas of all the plicae were wave-shaped in 87% and wave/y-shaped in 29%. The area size varied in both directions, it ranged from 8-15 mm, most frequently 11 and 12 mm (56.41%) in the transversal, while in the sagittal plane it was 10-17 mm, with the value of 14 mm in 30%.

The individual variability of palatal plicae is very high, and there is no uniformity even in MZ twins.

Key words: palatal plicae, characteristics